

**SÄFFLE
KOMMUN**

Säffle kommuns

Uppföljningsmanual för Energi- & klimatplan

Version 2018-04-03

Energi- & Klimatplan (Huvuddokument)
Nulägesbeskrivning (Bilaga1)
Handlingsplan (Bilaga2)
Uppföljningsmanual (Bilaga3)

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Syfte.....	3
2. Nyckeltal och indikatorer.....	3
2.1. Indikatorer för kommunala byggnader	3
2.1.1. Normalårskorrigerig	4
2.2. Indikatorer för Vatten- och avloppsförsörjning	4
2.2.1. Vatten	4
2.2.2. Avlopp.....	5
2.3. Nyckeltal, Gatubelysning	5
2.4. Nyckeltal, Park- och fritidsenheten	6
2.5. Nyckeltal och indikatorer för kommunala fordon & transporter.....	6
2.6. Energiproduktion.....	7
2.6.1. Indikator, Fjärrvärme.....	7
2.6.2. Kommunens elavtal.....	8
3. Analys och åtgärdsprioritering	8
3.1. Exempel på analys och åtgärdsprioritering.....	8
3.2. Mall för analys och åtgärdsprioritering	9

1. Inledning

För att se om åtgärder och aktiviteter leder till att målen nås i rätt takt behöver nulägesbeskrivningen följas upp och analyseras. Uppföljning av nulägesbeskrivningen ska årligen ge svar på vilket resultat energi- och klimatarbetet gett i förhållande till uppsatta mål. Utifrån den årliga uppföljningen kan också verksamheterna analysera och prioritera kommande energi- och klimatåtgärder.

1.1. Syfte

Uppföljningsmanualens syfte är att vara ett stöd i den årliga uppföljningen dels för den **statistiska delen** som beskriver hur uppgifter i nulägesbeskrivningen tagits fram. På så vis underlättas uppföljningen som helst ska ske på samma sätt varje gång. Den andra funktionen för uppföljningsmanualen är att beskriva den årliga uppföljningen av **analys- och åtgärds-prioriteringen** som ligger till grund för kontinuiteten och uppföljningen av energi- och klimatplanen.

2. Nyckeltal och indikatorer

Energimyndigheten har tagit fram en väl vald samling av "Kommunala energiindikatorer" som underlättar kommunens uppföljning av sina egna energirelaterade mål. Urvalet av de framtagna indikatorer är stort men kan ses som ett smörgåsbord, där kommunen kan välja indikatorer utifrån sina egna behov och önskemål.

Inom ramen för den årliga energistatistikuppföljningen följs en rad nyckeltal, indikatorer och förbrukningar upp. I kommande beskrivningar är de som är benämnda "indikatorer" hämtade från energimyndighetens ovanstående samling. Indikatorerna och nyckeltal fokuserar på områden som kommunen har rådighet över. Förutom att enkelt och kvalitetssäkert kunna mäta sina egna framsteg över tid kan man också jämföra sig med andra kommuner som använder samma indikatorer. Indikatorerna indelas i kommunala ansvarsområden.

2.1. Indikatorer för kommunala byggnader

Indikator: Specifik bruttoenergianvändning lokaler respektive bostäder [kWh/m²]

Beräkning: Summa inköpt energi för uppvärmning och el till lokaler respektive bostäder [kWh] dividerad med total yta lokaler [m² Atemp].

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
SÄBO:s byggnader	kWh/m ²	Inköpt mängd olja	Momentum ¹ / fastighetstekn. SÄBO

¹ Momentum = det energiuppföljningssystem som används av Säfflebostäder AB

(Bostäder)		Inköpt mängd biobränsle	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO
		Inköpt mängd el	Momentum/Vattenfall/Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO
		Ytor	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Kommunens byggnader under SÄBO:s förvaltning (Lokaler)	kWh/m ²	Inköpt mängd olja	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO
		Inköpt mängd biobränsle	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO
		Inköpt mängd el	Momentum/ Vattenfall/ Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO
		Yta	Momentum/ fastighetstekn. SÄBO

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Kommunens byggnader <u>utanför</u> SÄBO:s förvaltning (Lokaler)	kWh/m ²	Inköpt mängd olja	Ekonomisystem/ kommunens fastighetsansvarige
		Inköpt mängd biobränsle	Ekonomisystem/ kommunens fastighetsansvarige
		Inköpt mängd el	Vattenfall/Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Ekonomisystem/ kommunens fastighetsansvarige
		Yta	Ingen uppgift!

2.1.1. Normalårskorrigerig

För att jämföra utvecklingen över tid är det nödvändigt att normalårskorrigera varje års energianvändning för uppvärmning eftersom vädret varierar mellan åren. Korrigerig har gjorts med graddagsmetoden. Säfflebostäder tillhandahåller aktuell graddagsstatistik.

2.2. Indikatorer för Vatten- och avloppsförsörjning

2.2.1. Vatten

Indikator: Energi² för dricksvattenverksamheten i förhållande till debiterad vattenmängd [kWh/m³]

² Vattendistributionen nyttjar (år 2017) enbart el till sin drift och uppvärmning.

Beräkning: Inköpt energi [kWh] som används för produktion och distribution av dricksvatten dividerad med debiterad vattenmängd [m³].

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Vattenverk inkl. externa pumpar, vattentorn etc.	kWh/m ³	Inköpt mängd olja	Ekonomisystem/VA-Chef
		Inköpt mängd biobränsle	Ekonomisystem/VA-Chef
		Inköpt mängd el	Vattenfall/Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Ekonomisystem/VA-Chef
		Debiterad mängd Vatten	VA-Chef

2.2.2. Avlopp

Indikator: Energi³ till avloppsverksamheten i förhållande till behandlad mängd organiskt material [kWh/pe/år]

Beräkning: Inköpt samt egenproducerad el [kWh] dividerad med behandlad mängd organiskt material eller kväve uttryckt som personekvivalenter⁴ [pe]

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Avloppsreningsverk inkl. externa pumpar	kWh/pe/år	Inköpt mängd olja	Ekonomisystem/VA-Chef
		Inköpt mängd biobränsle	Ekonomisystem/VA-Chef
		Inköpt mängd el	Vattenfall/Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Ekonomisystem/VA-Chef
		Renad mängd avloppsvatten	VA-chef

2.3. Nyckeltal, Gatubelysning

Objekt	Nyckeltal	Ingående parametrar	Källa
Gatubelysning	kWh/år	Inköpt mängd el	Vattenfall/Fortum

Möjlighet finns att utveckla till kWh/belysningspunkt/år eller kWh/invånare/år för jämförelse med andra kommuner.

³ Avloppsverksamheten nyttjar (år 2017) enbart el till sin drift och uppvärmning.

⁴ Behandlad mängd organiskt material eller kväve uttryckt som antal personekvivalenter anslutna till avloppsnätet eller det aktuella avloppsreningsverket.

2.4. Nyckeltal, Park- och fritidsenheten

Objekt	Nyckeltal	Ingående parametrar	Källa
Idrotts-, hamn-, fritidsanläggningar etc. Växthus.	kWh/år	Inköpt mängd olja	Ekonomisystem/Fritidschef
		Inköpt mängd biobränsle	Ekonomisystem/Fritidschef
		Inköpt mängd el	Vattenfall/Fortum
		Inköpt mängd fjärrvärme	Ekonomisystem/Fritidschef

2.5. Nyckeltal och indikatorer för kommunala fordon & transporter

Nedanstående Indikator visar den totala mängden energi som används i personbilsflottan, oavsett drivmedelstyp. Genom att mäta i kWh får vi ett drivmedelsneutralt mått som även underlättar jämförelser med andra energiintensiva verksamheter. Anställdas egna bilar som används i tjänsten tas inte med här eftersom det kan vara svårt att få fram drivmedelsvärden för dem. Dessa följs istället upp i kilometer/årsarbetare.

Beräkning: Årsförbrukning av drivmedel i leasingbilar, egenägda bilar av kommunen dividerad med antalet årsarbetare i kommunen.

Objekt	Nyckeltal	Ingående parametrar	Källa
Kommunens egenägda och leasade fordon	kWh/årsarbetare	Inköpt mängd Diesel	Drivmedelsleverantör ⁵
		Inköpt mängd Bensin	Drivmedelsleverantör
		Inköpt mängd Etanol	Drivmedelsleverantör
		Inköpt mängd Övrigt bränsle ⁶ t.ex. el, gas.	Drivmedelsleverantör
		Antal årsarbetare	SCB/Kommunal stat.

Möjlighet finns att utveckla ovanstående nyckeltal till indikatorn kWh/km alt. km/års-arbetare, om utrustning för kvalitetssäkrade körsträckor (elektroniska körjournaler) installeras.

Indikator: Fordonskilometer i tjänsten, egna bilar som använts i tjänst [km/årsarbetare]

Beräkning: Summa körda kilometer i tjänst med anställdas egna bilar, dividerat med antalet årsarbetare i kommunen

⁵ Under 2017 var drivmedelsleverantörerna: OK/Q8, Q-star, Preem och Din-X

⁶ Under 2017 finns inget "övrigt bränsle" noterat

Objekt	Nyckeltal	Ingående parametrar	Källa
Privat bil i tjänst	km/årsarbetare	km i redovisad ersättning	Ekonomisystemet
		Antal årsarbetare	SCB/kommunal stat.

Redovisas per verksamhet/bolag i Säffle kommun.

Indikator: Andel miljöbilar [%]

Beräkning: Antal personbilar som är klassade som miljöfordon (enligt statens definition SFS 2009:1) dividerat med totalt antal personbilar.

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Egenägda och leasade miljöfordon	Andel miljöbilar	Antal klassade miljöfordon	Miljöfordon Syd
		Totalt antal personbilar	Miljöfordon Syd

2.6. Energiproduktion

2.6.1. Indikator, Fjärrvärme

Indikator: Andel fossil energi i fjärrvärmeproduktion [%]

Beräkning: Summan av tillförd mängd fossila bränslen till fjärrvärmesystemet [MWh] dividerad med total tillförd energi till fjärrvärmesystemet [MWh].

Objekt	Indikator	Ingående parametrar	Källa
Fjärrvärme	Andel fossil energi i fjärrvärmemixen	Tillfört fossilt bränsle	Driftledare Värmevärden AB/ Säffle fjärrvärme AB
		Totalt tillfört bränsle	

2.6.2. Kommunens elavtal

I kommunkoncernen upphandlas el på två håll. Dels SÄBO med förvaltade fastigheter för kommunen och dels Teknik- och fritidsförvaltningen tillsammans med egenförvaltade kommunala fastigheter. SÄBO:s tecknade vid årsskiftet 2014/2015 ett treårsavtal med Nordic Green Energy märkt med naturskyddsföreningens Bra Miljöval. Teknik- och fritidsförvaltningen tillsammans med kommunens egenförvaltade fastigheter har ett elhandelsavtal tecknat med Skellefteå Kraft fram till och med 2016-05-31 märkt med naturskyddsföreningens Bra Miljöval El.

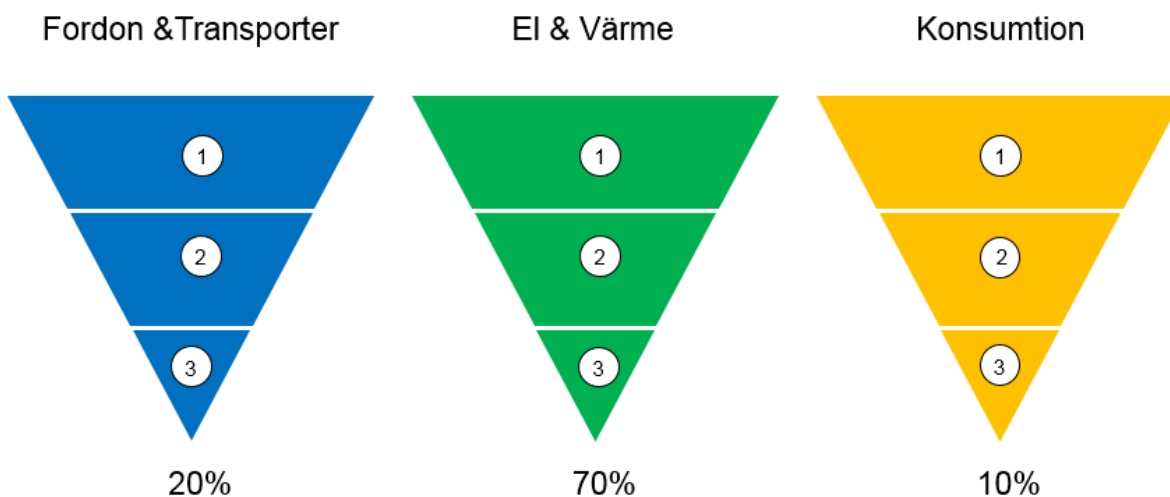
3. Analys och åtgärdsrioritering

För år 2015 har arbets- och tjänstemannagruppen gjort analys och tagit fram åtgärder till åtgärds katalogen. Fortsättningsvis lämnar verksamhetschefen årligen, tillsammans med nedanstående prioriteringar för respektive verksamhet, en kort analys av nuläget som lämnas till miljöstrategen för sammanställning. Nedan följer en instruktion samt ett exempel (3.1) på hur en analys- och åtgärdsrioritering skulle kunna se ut.

1. Kort analys av vad för energi- och klimatåtgärder som genomförts/pågår. Kommentera gärna resultat av årets nulägesbeskrivning för den egna verksamheten.
2. Bedöm i % hur stor del de olika insatsområdena **Fordon & Transporter, El & Värme och Konsumtion** berör Er verksamhet och var den största påverkansmöjligheten finns att minska energianvändning och klimatpåverkan.
3. Inom de olika insatsområdena, ta fram de energi- och klimatåtgärder/-områden (1- 3 st.) som Ni uppskattar är de viktigast att jobba med i Er verksamhet under kommande år.
4. Prioritera åtgärderna placera den högst prioriterade åtgärden längst upp (med störst yta) på triangeln och den minst prioriterade längs ned.

3.1. Exempel på analys och åtgärdsrioritering

Nedanstående skulle kunna vara ett exempel på VA-verksamhetens årliga analys och åtgärdsrioritering.

Vatten och avloppsverksamheten har utifrån nulägesbeskrivningen för 2014 gjort följande prioriteringar inom respektive insatsområde.

Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
Fordon & Transporter	20 %	
Åtgärdsrioritering	1	Mindre nyttjande av egen bil i tjänst
	2	Utbildning sparsam körning

Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
El & Värme	70 %	
Åtgärdsrioritering	1	Minska pumpning av ovidkommande vatten
	2	Se över värme och ventilation VA verk
	3	Installera effektivare pumpar

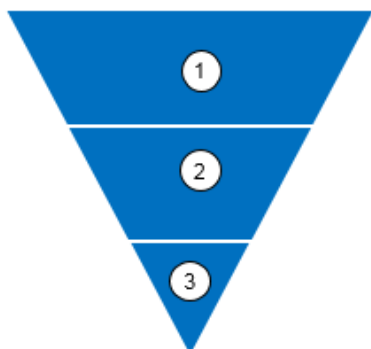
Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
Konsumtion	10 %	
Åtgärdsrioritering	1	Säkerställa upphandlingsrutiner enligt LCC

3.2. Mall för analys och åtgärdsrioritering

Verksamhet/enhet:

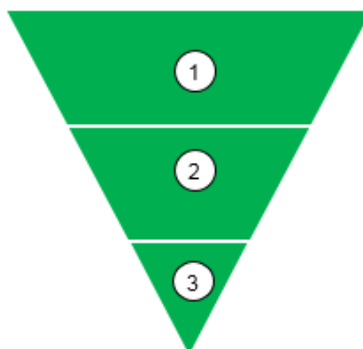
Uppgiftslämnare:

Fordon & Transporter

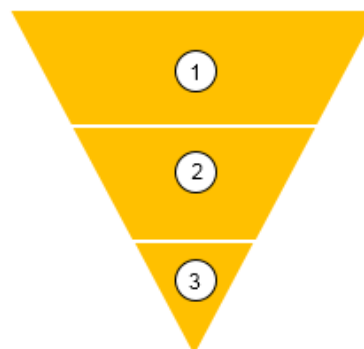
....%

El & Värme

....%

Konsumtion

....%

Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
Fordon & Transporter%	
Åtgärdsprioritering	1	
	2	
	3	

Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
El & Värme%	
Åtgärdsprioritering	1	
	2	
	3	

Insatsområde	Prioriteringsgrad	Åtgärdsområde
Konsumtion%	
Åtgärdsprioritering	1	
	2	
	3	

Kommentarer/Analys:

.....

.....

.....

.....